

Звіт
про роботу Громадської ради при Державній службі фінансового
моніторингу України за 2016 рік

З метою удосконалення механізмів взаємодії Держфінмоніторингу з громадськістю на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» було створено Громадську раду при Держфінмоніторингу.

Громадською радою у 2016 році проведено 4 засідання, на яких було розглянуто понад 20 організаційних та інформаційних питань.

Зокрема, на 3-му засіданні, яке відбулося 24 лютого 2016 року було схвалено:

- Звіт про роботу Громадської ради при Державній службі фінансового моніторингу України за 2015 рік;
- План роботи Громадської ради при Держфінмоніторингу на 2016 рік
- Орієнтовний план проведення Державною службою фінансового моніторингу України консультацій з громадськістю на 2016 рік.

Також було обговорено Звіт про реалізацію Держфінмоніторингом в 2015 році державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, також про здійснену методичну та нормотворчу роботу, на імплементацію нового Закону України «Щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», який набрав чинності 06.02.2015 року.

Взаємодія Громадської ради з Держфінмоніторингом реалізовувалася різними методами, в тому числі:

- шляхом участі працівників Держфінмоніторингу у всіх засіданнях Громадської ради, проведених протягом звітного періоду;
- в рамках роботи Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських та небанківських установ, де розглядалися проблемні питання, які виникають у суб'єктів первинного фінансового моніторингу та розглядалися на засіданнях Громадської ради, так:

- **29 березня 2016 року** в приміщенні Держфінмоніторингу відбулось тридцять восьме засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – **небанківських установ** та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму(надалі - Робочої групи).

Під час засідання обговорено низку актуальних питань, що виникають у суб'єктів первинного фінансового моніторингу при виконанні вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Зокрема, обговорено питання щодо:

- особливостей проведення ідентифікації юридичної особи відповідно до Закону;

- документів, на підставі яких з'ясовується фінансовий стан клієнта, та порядку дій суб'єктів первинного фінансового моніторингу у разі відмови клієнта надавати інформацію про фінансовий стан;

- перегляду Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

- порядку виявлення страховими компаніями фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу та інші.

5 та 14 липня 2016 року в приміщенні Держфінмоніторингу відбулись **об'єднані засідання Робочої групи** (39-те та 40-е засідання) та засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських установ (4-те та 5-те засідання).

На засіданнях обговорювався проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (щодо імплементації 4-ї Директиви (ЄС) 2015/849 від 20.05.2015 «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму»).

21 грудня 2016 року в приміщенні Держфінмоніторингу відбулось сорок перше засідання Робочої групи.

Під час засідання обговорено ряд проблемних питань що виникають у суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема щодо:

- необхідності дозволу першої особи СПФМ на укладання договору з Посольством іноземної держави;

- необхідності віднесення до обов'язкового фінансового моніторингу з боку СПФМ-Перестраховальника фінансових операцій з перерахування СПФМ-Перестраховальником на поточний рахунок СПФМ-Перестраховика перестрахових премій, загальний розмір яких дорівнює або перевищує 150 000 грн.;

- необхідності віднесення до обов'язкового фінансового моніторингу з боку СПФМ-Перестраховальника фінансових операцій з отримання СПФМ-Перестраховальником на власний поточний рахунок від СПФМ-

Перестраховика перестрахових відшкодувань, загальний розмір яких дорівнює або перевищує 150 000 грн.;

- необхідності віднесення до обов'язкового фінансового моніторингу операції перестраховування страховиком, кінцевий бенефіціарний власник якого публічний діяч, благодійного платежу в благодійний фонд – неприбуткову організацію, кінцевий бенефіціарний власник якого також публічний діяч;

- перспективи можливості підключення СПФМ (небанківських фінансових установ) до Єдиної національної системи електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID для отримання ідентифікаційних даних про своїх клієнтів. Яке бачення Держфінмоніторингу про перспективу практичного впровадження без документарної (без необхідності зберігання копій документів) ідентифікації СПФМ клієнтів з відображенням її в законодавстві;

- необхідності отримання та зберігання СПФМ ідентифікаційних документів клієнта, первинна ідентифікація та верифікація якого проводилась третьою стороною;

- проведення первинної ідентифікації, верифікації клієнта за допомогою засобів електронного зв'язку при здійсненні онлайн-кредитування;

- офіційного створення, оприлюднення та оновлення списку держав, які підтримують терористичну діяльність, підпадають під санкції, ембарго або аналогічні заходи відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН та/або законодавства України, з метою виконання вимог наказу Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»;

- внесення змін до Критеріїв ризику стосовно разового продажу (купівлі) особою значного пакета цінних паперів, що не включені до біржового списку, в частині включення до зазначеного списку лише тих цінних паперів, які відповідно до законодавства можуть або повинні бути включені до списку, але по факту не включені до нього з якихось причин;

- виключення з Критеріїв ризику критерію щодо набуття права власності на пакет цінних паперів за договорами міні, сумарна номінальна вартість яких дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

- необхідності аудиторами встановлювати та використовувати в своїй діяльності критерії ризику для усіх інших операцій, які наведені в Додатку 2 зазначеного наказу;

- уточнення які саме фінансові операції аудитори мають відносити до ризикових: власні фінансові операції з клієнтом чи фінансові операції клієнта

з іншими аудиторами. Під час засідання обговорено ряд проблемних питань що виникають у суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

організації окремих зустрічей представників Держфінмоніторингу з представниками інститутів громадянського суспільства;

в рамках участі членів Громадської ради в міжнародних науково-практичних тренінгах та семінарах:

25-26 лютого 2016 року у приміщенні Держфінмоніторингу проведено міжнародний науково-практичний семінар на тему: «Актуальні питання системи ПВК/ФТ: виклики сьогодення»

У семінарі взяла участь значна кількість міжнародних експертів, у тому числі представники Секретаріату MONEYVAL, Міжнародного валютного фонду, ОБСЄ, ПФР Португалії та Естонії, а також делегати від державних органів та приватного сектору

3-4 березня 2016 року у м. Львові відбувся спільний міжнародний науково-практичний семінар на тему: «Іновації підзаконних нормативних актів у сфері фінансового моніторингу», під час якого було розглянуто досвід Польської Республіки в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму

Держфінмоніторингом під час семінару презентовано інформацію щодо розвитку і координації національної системи фінансового моніторингу в Україні, подальші перспективи розвитку та шляхи удосконалення законодавства України у сфері фінансового моніторингу.

15 грудня 2016 року, за підтримки ОБСЄ, у Держфінмоніторингу представлено Звіт України про проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Участь у заході взяли представники Адміністрації Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної ради України з питань фінансової і банківської діяльності та понад 40 представників державних регуляторів і правоохоронних органів, інших державних органів, а також представники провідних наукових установ та громадськості, що опікуються питаннями боротьби з відмиванням коштів або фінансуванню тероризму.

Інформація про діяльність Громадської ради систематично і оперативно оприлюднюється та оновлюється на офіційному Веб-сайті Держфінмоніторингу (електронна адреса: www.sdfm.gov.ua) у розділі «Зв'язки з громадськістю»/«Громадська рада» та у розділі «Новини».

Голова Громадської ради

К.В. Калустова